

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. Levitici, in quibus describitur
Ritus & qualitas Holocausti de armentis, pecoribus & avibus. Lex de
oblatione similarum, salis & mellis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

det, sensus passionesque suas, ne limites exeat, continuo refrenat, peccandi occasiones etiam remotas fugit, contra hostiles insultus qua-
quaversum se armat, pro divina ope nunquam non supplicat. Verbò,
dicam cum aureo Oratore Homil. 15. ad pop. dicente: *Viventem cum
timore impossibile est peccare.* His duobus utere remediis, & perseverans
usque in finem salvus eris.

FASCICULUS XX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

*Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. Levitici, in quibus describitur Ritus & quali-
tas Holocausti de armentis, pecoribus & avibus. Lex de oblatione simila-
rum, salis & mellis.*

N. 122. Considera I.

DEum non absque speciali Notamine imperasse: an-
te omnia membra sibi offerri caput in sacrifican-
dis viventibus v. 8. cit. cap. quid autem morali-
ter loquendò in viventibus caput, nisi bona intentio? enim verò si-
cut caput cæteris præsidet membris, ita intentio cuilibet præsidet operi.
*Quod est corpus sine vita, asserit Richardus à S. Viçt. agens de intern. hom.
Hoc est opus sine bona intentione, & Malachias Propheta cap. 1. ait: Si offe-
ratis cæcum ad immolandum, nonne malum est? quæ verba expendens S. Hie-
ronym. ea sic explicat: Victima Dei est bonum aliquod opus, uti oratio, Elee-
mosina &c. Verum cæca victima est, si ejus intentio non est simplex, qui offert.
Ut nemo, etsi paratos habeat colores, similitudinem reddet, nisi ipsi
constet, quid pingere intendat; ita nemo opere suo se gratum reddet
Deo, nisi prius disposuerit sacram Idæam, cui se conformare voluerit.
Divinus ille sponsus sponsæ suæ venustatem genis adscribit, dicens:
Cant. 1. Pulchra sunt gena tuæ. Per has autem mellifluus Doctor signi-
ficari æstimat, puritatem & rectitudinem intentionis bonæ: ut enim
ex eleganti genarum forma decor omnis ac venustas derivatur in fa-
ciem, & hinc illæ summò studiò ac summâ industriâ adornantur, ita
omnis*

omnis valor operis bonæ intentioni adscribitur; adeoque eidem formandæ totis allaborandum est viribûs. Audiatur citatus Doctor Serm. 40. scribens: *Ex hac enim rectitudo operis sicut ex facie pulchritudo aestimatur. Duo autem in intentione (quam faciem animæ esse diximus) necessaria requiruntur (tanquam duæ genæ) res & causa, id est quid intendas, & propter quid? ex his sanè duobus animæ decor, vel deformitas judicatur.* Neque reperire est opus ullum tam vile, cui pretium intentio non addat, & ad merendum quidvis valorem non conferat; quare etiam virgulæ aureæ aut lapidi philosophico comparari meretur, quæ in aurum transmutant res, nihil aureum in se reconditum habentes, uti sunt actus ex objecto indifferentes. Docuerat hoc Christus charissimam suam sponsam S. Brigittam, quando ei de impendenda corporis cura anxia, hæc verba locutus est lib. 2. Revelat. c. 24. *Illud tempus, quod impenditur subveniendæ corporis necessitati, si id rationabiliter fiat, inter spiritualia reputatur.* Hoc ipsum S. Gertrudis audiit cum ineffabili quadam suavitate. Cum enim illa labore nimis gravatum caput cuperet refocillare; & hinc species, quas vocant aromaticas, in ore teneret, intentione honorandi Deum, hunc actum concomitante, Dominus se ei inclinavit, quasi haustus odoris fragrantiam, dein se erigens, suavissimum emittebat halitu suo odorem, ac lætabundò vultu suos alloquens sanctos, inquebat: ecce nunc! quid novi à sponsa mea receperim? sibi enim ipsi impensum fuisse reputaverat, quod purâ sincerâque intentione proprio corpori indulerat Gertrudis. *Ita referunt insinuat. div. Piet.* ô quantum igitur stultescis Christiane! si tot merendi, & Deo placendi occasiones abripi tibi finis per socordiam? instar equi cæci in fullonio te gerens, qui etsi totâ currat die, vesperî tamen eodem reperitur in loco, quò inceperat cursum. Ita tu per diem integrum studendò, laborandò plurimùm operatus; cum his actibus bonam intentionem præfigere neglexeris, in via meritorum nec unicum progressus es passum. Sed fortè utcunque tolerabilis adhuc foret isthæc negligentia, si faceret opera tua meritò carere. Timendum hêrcle, ne etiam faciat, peccatò esse infecta, prout probabilissima illud docet Theologorum quorundam sententia, quæ nullam actionem humanam in individuo indifferentem admittit, & omnes actiones ut peccaminosas damnat, quæ finem honestum & debitum non respiciunt saltem virtualiter. Sed transmissâ hâc sententiâ, illud remanet verissimum: quod nisi intentio bona præveniens opera, perversos fines excluserit, adsit præ-

sentissimum periculum, per accessum intentionis pravæ ea depravanda esse. Cumque actus nostri, præsertim quos publica lux aspicit, majorem meriti furem non habeant, quam vanam gloriam laudisque humanæ appetitum; hinc vel maximè laborandum, ut sicut imperat Deus v. 16. cit. cap. in Sacrificandis avibus deponere *plumas & visculam*, ita Christianus per suos actus quasi gratum Deo sacrificium exhibiturus, debet *plumas & visculam* vanæ gloriæ per illud Apostoli 1. Thimoth. 1. effatum: *Regi Saculorum immortalis & invisibili Soli Deo honor & gloria*, deponere.

N. 123.

Considera 2. Quàm frequentur contingat: homines fervore spiritûs durante, se totos DEO consecrare, & in sacrificium offerre, dicentes cum Petro: *Domine paratus sum tecum, & in carrerem, & in mortem ire*, Lucæ 22. Verùm cum talia sacrificia sæpius *Sale* careant (quod tamen Deus cit. capit. v. 13. in omnibus requirit sacrificiis) hinc illa parum redduntur grata Deo. Sal enim cum præstet incorruptibilitatem, Symbolum est Durabilitatis, quæ proh dolor! plerumque abest à talibus Sacrificiis. Flet namque quidem austerior tentationum Boreas, auferatur animæ in sacris exercitiis sapor, defint supernæ consolationes, ò quàm citò dabitur sentire, sacrificia illa caruisse sale, docuit id suò lapsu ipse Petrus, qui vix durioribus verbis invasus, ocius reposuit: *Non novi hominem*, cujus tamen obsequiis paulò ante etiam cum vitæ dispendio se totum consecraverat. Laudatur 2. Reg. 23. Bananias non tantùm ea de causa, quòd Leonem percusserit, sed vel maximè laudatur exin, quòd id heroici facinoris perpetraverit in *diebus nivis*, tempore videlicet, quò omne corpus riget, & manus reperiri solent ad exercenda officia inhabiles. Quod autem corpori est tempus nivis, hoc est animæ tempus tentationis, ariditatis & absentia spiritualium consolationum, quò datò fortiter pro Gloria Dei pugnare, & in benè ceptis persistere, summam meretur Laudem; eò quòd sit indicium Sacrificii *Sale* conditi. Apostolos suos, quinimò quemlibet Sanctioris vitæ Christianum alloquitur Christus: *Vos estis Lux Mundi*: At quid solem magis condecet, quam stabilem in virtute sua esse Planetam: seu tonet, seu fulminet, seu ninget, seu grandinet, hiems vel æstas sit, sol eundem semper retinet vultum: *Solis vis*, ait Seneca Epist. 92. *& Lux integra est etiam inter opposita, quoties inter nubila luxit, non est serenò minor nec tardior quidem. Sic virtus sibi eadem est, & more solis obscuri in occulto vim suam exercet.* Nierenbergicus

ex

ex Taulero refert. vit. div. c. 20. existisse quendam insignem Dei famulum, revelationibus & visionibus cœlestibus admirandum, ad quinquennium tamen tantâ ariditate vexatum, ut vix respiraret, & non nisi ægerrimè quietem animi teneret. Exactò hoc divinæ probationis Tyrocinò acceperat duos Angelos, de cœlo missos, qui tam diu luctanti aderant, aliquo eum refecturi solatiò: sed ut invictus iste Adletha demonstraret: sacrificia sua sale condita esse, seque solem æmulari, ad Deum conversus inquebat: Domine Deus nullum ego solatium expeto! satis mihi est, custodire locum, ubi habitas in anima mea, ita: ut in eam præter te introcat, aut appareat nihil. Quæ animi fortitudo & Constantia adeò placuit divinæ Bonitati, ut ex Patris æterni ore audierit: *Tu es Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuis.* Prout autem Deus voluit omne sacrificium sale condiri, ita ac omni abesse voluit *Mel*, quod est symbolum dulcedinis & voluptatis; hanc ergo quisquis studiosè quæserit in suis exercitiis spiritualibus, nunquam gratum Deo sacrificium peraget. Noverat hoc B. Catharina Genuens. teste Lanc. de arid. cap. 6. & hinc asserere non dubitaverat: *Sanè gustus ille spiritualis magis quam Diabolus cavendus est, quandoquidem ubi adheret, morbum generat incurabilem homine ignorante.* Mox citatus Lanc. refert: Antoniam Romanam, notissimæ sanctitatis viduam, solitam esse, animas deliciis supernis & consolationibus assuetas, catulis Melitenensibus comparare, quæ domicellis inservirent, quos constat: nisi continuò sentiant blandientem manum, illicò latrare. Esto & tu Christiane Lector canis, sed venaticus non melitenensis. Venaticus inquam, qui in servitiis Domini licet assiduus, famem perpeti cogitur, ut avidius venationi indulgeat. Hoc unicum dulcedinis à Deo quære in tuis exercitiis, quod quæri vult mellifluus Doctor, asserens: *Illud verum est ac solidum gaudium, quod non à creaturis, sed à creatore percipitur.* Si tamen Deus quandoque ultranèe te aliquò recreet solatiò, accipe illud ut gratiosum illius Donum; nam & Marci 1. de Joan. Baptista legitur: *Quòd commederit mel.* At sicut illud mel non aliud existit, nisi silvestre, per hoc à domestico diversum, quod solò apium labore inter arborum & rupium concava conficiatur, nullâ hominis industriâ aut labore concurrente: ita nihil ex parte tua concurrat, quò videaris, hanc dulcedinem affectâsse, aut vel à longè illius causâ Deo servivisse.

Doctri-